

Druhá, záverečná časť rozhovoru časopisu *Reconquista* s členom redakcie Délského potápeče

Na Slovensku medzi konzervatívami výrazne rezonuje „proputinovský element“, čo 28 rokov po páde železnej opony už ťažko možno považovať za akési dedičstvo z minulosti.

Opět, co se všechno vejde do označení „konzervativci“? Nominální konzervativci z KDH? Stalinisté z KSS? Konzervatismus je odvozen od slova *conservare* (uchovávat). Pod uchovávaním si lze představit téměř cokoli.

Fascinace všudypřítomným Putinem je jedním z dalších znaků nákazy americko-unijní propagandou. Znamená snad, že kdyby Putin zítra zemřel, že se zhroutí Rusko a namísto v tancích do Moskvy přijedou Američané v *Humveech*, třímající šekové knížky? Jistěže ne. Ztotožňovat chod velmoci pouze s jedním člověkem je trestuhodná simplifikace. Možná právě proto je tato taktika ve vazalských státech USA tak populární. Zhltnout „happy meal“ a hlavně se nezabývat nedávnou minulostí.

Neexistující zbraně hromadného ničení v Iráku? – *Asad vraždí civilní obyvatelstvo chlórem a sarinem!* Uznání nezávislosti Kosova? – *Anexe Krymu!* Obamův štáb v prezidentských volbách

2012 využil data užívateľů Facebooku? – *Trumpův volební štáb ukradl data 50 milionů užívateľů Facebooku!* Starbucks řeší, jestli jsou jejich kelímky na podřadnou kávu „gay friendly“? – *Saúdská Arábie (věrný to spojenec USA) prochází velkou náboženskou reformou, ženy konečně mohou usednout za volant!* Ozářený Litviněnko, otrávený Skripal – proč je oblíbenou destinací dvojitých agentů zrovna Velká Británie a proč tam a ne jinde v Evropě umírají?

A tak dále.

Nakonec k dědictví minulosti – stačí se jen podívat, jakým vývojem prošlo Západní Německo za 40 let okupace americkou a britskou armádou a NDR, střední a východní Evropa okupovaná Sovětskou armádou. Západ Německa materiálně bohatý, duchovně pustý a s milióny Turků. Východ relativně chudý, zato stále německý. Ba co víc, pruský! To stejné platí i pro Českou republiku, Polsko, Slovensko a Maďarsko. Neomlouvám excesy sovětské armády v letech 1953 ve Východním Německu, 1956 v Maďarsku a 1968 v Československu. Když se ale zamyslím jen nad obchodem s drogami, organizovaným Turky, Araby v prostoru bývalého Západního Německa, tak si říkám, že skóre obětí je minimálně vyrovnané.

V tejto súvislosti je pojem konzervatívec vhodné použiť z toho dôvodu, že Putin/Rusko je pre mnohých pamätníkov minulého režimu opäť aktuálnym východiskom (aby som vylúčil nedorozumenie, Rusko je všeobecne na Slovensku vnímané možno vďaka tradičnému kultu osobnosti ako synonymum Putina).

Používáte floskule – např. co je to podle vás „tradiční kult osobnosti“ (na Slovensku) – navíc opět a stále kladete rovnítko mezi Sovětský svaz a Rusko a personifikujete Ruskou federaci s Putinem. Podívejte se na „druhou stranu“. Spojené státy nejsou jen Trump – jak je možno vidět na vnitropolitických mocenských bojích, které nebyly dříve (za Obamy, Bushe ml. atd.) tak medializovány.

Nemyslím si, že Rusko je inspirací pouze pro „pamětníky minulého režimu“, ale i pro část střední a mladé generace. Rusko totiž opět prokázalo nebývalou schopnost obrození. Kdo by v roce 1999, posledním roce působení Borise Jelcina, očekával, že se země pozvedne na dnešní úroveň (odvrácením demografické krize devadesátých let, zastavením „divoké privatizace“ a vyhnáním převážně židovských oligarchů z Ruska, reorganizací a přezbrojením armády i bezpečnostních složek atd.).

Symbolickým zlomem, kdy Rusko oznámilo konec „doby Borise Jelcina“ (kdy se Rusko pasivně přizpůsobovalo americkým zájmům), byl projev Vladimíra Putina na Mnichovské bezpečnostní konferenci v roce 2007. Putin zde nepředstavil žádný agresivní program, pouze konstatoval oddělení Ruska od „západních zájmů“ a oznámil, že Rusko si bude definovat své národní zájmy samo.

Navíc jeho projev zazněl až po dvojím rozšíření NATO na východ, bombardování Jugoslávie, faktickém odtržení Kosova, po intervencích v Afghánistánu a Iráku, po barevných revolucích v Gruzii, na Ukrajině a Kyrgyzstánu. Není to slušně řečeno,

ironie, že USA a NATO obviňujú Rusko z „anexe“ Krymu a intervencie v Sýrii?

Slováci zrejme v sebe majú istý dedičný sklon podľahnúť silnej osobnosti. V minulosti to boli Štúr, Hlinka, Tiso, Dubček, alebo Mečiar s Ficom. Putin silnou osobnosťou nesporne je, preto uvažujem v týchto intenciách.

Slováci i Rusové majú šťastí. Býť veden silnou osobnosťí, ktorá se dostala k moci celonárodním konsensom není citové podlehnutí, ale rozum. U nás byly jedinými „silnými osobnostmi“ Masaryk a Havel. Nic jiného si náš národ pánů Broučků a vojínů Švejků zřejmě nepřeje.

Navyše mnohým Slovákom je sympatický aj vďaka reminiscenciám myšlienky slovanskej vzájomnosti.

Mám pocit, že údajná „slovanská vzájemnost“ je jen zbožné přání (nejen) Slováků, které nemá žádné opodstatnění. Co spojuje např. Bulhary a Slováky, Poláky a Čechy? Nic. Stejně tak nic nespojuje Němce a Vlány, Italy a Řeky. Evropa je rozbita na tisíce kousků.

S touto filozofiou veľmi úspešne operujú (a radi používajú personifikácie Putina s Ruskom) rôzne tematické skupiny na sociálnych sieťach, niekoľko občianskych združení, ale aj niektoré politické strany. Iróniou je, že takéto zjednodušovanie sa uchytilo aj napriek skutočnosti, že Putin nepatrí k tribúnom myšlienky slovanskej vzájomnosti. Toto myslím dostatočne vysvetľuje, prečo som zvolil formuláciu, ktorá podľa mňa nie je správna, ale posunula diskusiu správnym smerom.

Tematické skupinky na sociálních sítích a občanská sdružení mají z dlouhodobého hlediska nulový vliv. Jejich personifikace Putina s Ruskem je stejně zavádějící, jako prakticky stejná personifikace ze strany jeho nepřátel. Navíc panslovanská myšlenka nefungovala ani v době svého vzniku, natož dnes.

Ľudia s odstupom času nadobúdajú pocity, že mali vtedy viac „istôt“, ktoré im demokracia dokáže len sľubovať.

Co je špatného na jistotách? A ano, demokracie jen slibuje a namísto (v minulosti poskytovaných novomanželských půjček a dostupného bydlení) lidem nabízí nahrazení původního obyvatelstva neevropskými ekonomickými migranty, pochody deviantů a exekutorský teror. Těžko pak zalívat lidem sentimentální vzpomínky na doby, kdy sice nebyly banány, ale zato rodiče neměli strach, že jim jejich dcery budou prznit černoši nebo znásilňovat muslimské gangy.

Druhú veľkú skupinu „rusofilov“ (na Slovensku populárny výraz pre kohokoľvek, kto o Rusku vysloví niečo pozitívne) tvoria mladí ľudia znechutení liberálnym kapitalizmom protežovaným de facto väčšinou súčasného politického spektra. Títo viac či menej koketujú s myšlienkami nacionalizmu/ vlastenectva s prvkami tradičného komunizmu stalinského typu.

S komunizmom „stalinského typu“ koketuje len veľmi malá časť levicovo a komunisticky orientovanej mládeže. Stalin totiž poněkud krvavě „odžidovštil“ internacionálny bolševizmus a symbolicky ho transformoval cepínom do národného komunizmu. A to sa dnes nenosí. Za Trockého by sa nikdy „Veľká vlastenecká vojna“ za „Matku Rus“ nevedla. Bývalí trockisté počas času metamorfovali do „neokonzervatívcov“ a v boji proti nenávidenému Rusku dnes používajú falešný antikomunizmus (ktorý si dnešná mládež plete s nacionalizmom).

Toto antikomunistické (ve skutočnosti protiruské a protievropské) štvani pôsobí tragikomicky, keď si človek uvedomí, čo Britové všetko spáchali za dob **Britského impéria** (hladomory v Irsku a Indii, bombardovanie Drážďan, Hamburku a ďalších nemeckých miest, prvý koncentračný tábor pre Búry v Južnej Afrike atď.) alebo Američané (Vietnam, Irák, bývalá Jugoslávia, excesy v Južnej Amerike atď.).

Armáda platených papouškov v Čechách i na Slovensku opakuje lži o anexii Krymu (zatímco mlčí o Kosovu), o používaní chemických zbraní v Sýrii (zatímco munice s ochuzeným uránom v Iraku a bývalé Jugoslávii bola zrejme v poriadku), o vměšovaní do politiky (série barevných revolúcií a tzv. Arabské jaro bolo podľa nich zrejme spontánny reakcií ľudu) atď.

Jen zdôrazňuji - z mé strany jde o konstatování faktů, které nemá za cíl omlouvat skutečné Stalinovy excesy, jako např. Katyň nebo hladomor na Ukrajině.

O hodnovernosti obrovského aparátu profesionálnych propagandistov už dnes nepochybuje len málokto. Orwell bol prorokom svojej doby: „Hovoriť pravdu, v čase všeobecného klamu, je revolučný čin.“ Ale aby som sa vrátil k pôvodnej otázke, nemyslíš si, že je predsa len v mediálnom priestore dostatok priestoru pre „alternatívne myšlienky“, len ho nevieme naplno využiť?

Otázkou je, čím myslíš „mediálny priestor“. Pokiaľ „oficiálny“ mediálny priestor (tisk, televízia, rozhlas) tak ten je pred „alternatívnymi myšlienkami“ hermeticky uzavren. Masmédia slouží k vytvárení ilúzie slobody (nároku, rozhodnutí...), keď ze škály 0 až 100% vyberou desať percent okolo prostredných 50 a to pak vydávajú za „slobodu voľby“. Všet ostatní mimo túto výseč je zlo, extrém a samozrejme plynové komory. Jak uvedl náš nový spolupracovník ve své brilantní úvaze „Negativní sebedefinice - záchranný kruh systému“:

Všichni systémoví aktivisté pracují s manuálem nazvaným Strach. Dělají přesně to, z čeho horlivě obviňují všechny okolo sebe. Šíří xenofobii. Strach z toho neznámého, co by mohlo teoreticky vést k nahrazení nefunkčních prvků současného společenského uspořádání a národního ukotvení. Strach, který má především přesvědčit lidi, že nic lepšího neexistuje a nemůže existovat. Absence životního ideálu a nízké sebevědomí nutí systém k programovému šíření skepse, nedůvěry a obav z toho, aby nám někdo nevzal aspoň to, co máme. Ne víra a důvěra ve stávající, ale rovnice jiné = horší je tmelem, který drží moc a lid v nesouladném slepenci.

Tato všeobecně využívaná praxe negativního sebevymezení je v podstatě vymyšlena velmi chytře, protože od nás (a hlavně od nich) nic nechce a nevzbuzuje přílišná očekávání, a své moderátory a vykonavatele nezavazuje k ničemu jinému, než soustavně prokazovat, že někde je něco ještě horšího. Což je ideální pozice pro lidi, kteří si nikdy nemysleli, že by měli ve společnosti něco skutečně zlepšovat, a v podstatě nemají co nabídnout. Tento kupodivu obecně přijímaný zápecnický alibismus vychází typologicky z druhu myšlení ventilovaného ve větách typu: „Demokracie je špatná, ale nic lepšího člověk nevymyslel.“ A je to. A kdyby už někdo nakrásně vymyslel, tak mu to rozbombardujeme a svedeme to pak na něj. A jede se dál. Skutečností je, že lidé, pro které je systém z jejich ekonomických a mocenských pozic uživatelsky komfortní, vyvinou veškerou sílu svého vlivu, aby nikdo nic lepšího vymyslel (a především pak realizovat) nejen nemohl, ale přímo nesměl – a ideálně aby taková myšlenka nikomu ani „nestrašila“ v hlavě.

Pokud tedy má někdo zájem šířit „alternativní myšlenky“ měl by se především radikálně rozejít s tímto „oficiálním“ mediálním prostředím a snažit se vytvářet mediální prostředí vlastní. Což neznamená spoléhat jen na blogy a sociální sítě. Tištěné knihy a časopisy, mluvené slovo (audio knihy, podcasty) nebo obnovení dřívější „zinové“ subkultury. Možností je (např. oproti devadesátým letům) víc než hodně.

Aktuálny incident, kedy trojkoalícia (USA/Francúzsko/Veľká Británia) bez mandátu OSN vojensky zaútočila na ciele v Sýrii, možno považovať za nebezpečný precedens. Vážne pochybnosti možno vysloviť v istých súvislostiach aj na margo Turecka a Izraela, ktoré síce pre tentokrát neboli hlavnými protagonistami, ale v regióne dlhodobo „zaručujú“ stabilitu, mier a demokraciu a to hlavne tým, že pri každej príležitosti testujú svoj arzenál. Existuje pre Sýriu reálne mierové riešenie konfliktu?

Nejde o žádný „incident“, ale o agresi USA a jeho vazalů (Francie, Velká Británie) chatrně zdůvodněnou údajným chemickým útokem v Dúmě. Který byl psychologicky ještě chatrněji „předpřipraven“ Brity a mýtickým novičokem. Rovněž se nejedná o žádný „precedens“. USA mají dlouhou historii incidentů a precedentů. Ze známějších například jmenujme incident v Tonkinském zálivu (důvod pro zesílení americké přítomnosti v bývalé Indočíně a pro rozpoutání Druhé indočínské války) nebo ZHN (zbraně hromadného ničení) Saddáma Husajna. Co se týče mandátu OSN, zatímco Bush st. alespoň počkal na obě rezoluce (1. rezoluce – země je označena za hrozbu pro mezinárodní mír a bezpečnost */threat for international peace and security/*), 2. rezoluce – Rada bezpečnosti OSN dává zmocnění užít všech nezbytných prostředků */authorisation to use all necessary means/*) jeho syn a další se už tímto neobtěžovali.

To, že se Turecko a Izrael neúčastnili teatrálního raketového útoku na Sýrii neznamená, že se v konfliktu neangažují vojensky. Zatímco pozice Izraele je jasná – svržení Asada a následný útok na Írán (USA jistě rády vygenerují nějaký „incident“, kterým se to zdůvodní) u Turecka

mám méně jasno. Laicky to vypadá, že se snaží manévrovat mezi USA a Ruskem a mezitím humanisticky „vyřešit“ kurdskou otázku.

Mír a demokracii nezaručuje v této oblasti nikdo a nové zbraně testují všichni. Stejně jako staré zbraně dodávají do oblasti všichni všem.

Mírové řešení nelze omezovat pouze na Sýrii. Musí jít o řešení pro celý Blízký východ. Za souhlasu blízkovýchodních zemí a garance mocností (především USA a Ruské federace). Pro začátek by však stačilo, aby Spojené státy přestaly podporovat Saúdskou Arábii a wahhábistické sekty a bojůvky po celém světě.

Ako s odstupom času vnímaš rozdelenie Československa a spoločenský a ekonomický vývoj po roku 1993?

Jako naprosto zbytečný, cizími mocnostmi vnucený akt v intencích staré taktiky „rozděl a panuj“. Společenský a ekonomický vývoj po roce 1993 pak vnímám jako snahu zařadit obě země do pozic, diktovaných proamerickými kolaboranty a jako náhradu montoven a *sweatshops* v Asii (což se do velké míry podařilo).

Medzi Slováckmi a Čechmi vždy existovali kultúrne aj ekonomické rozdiely ktorých intenzita v rôznych obdobiach kolísala. Veľa historických krívd sme si navzájom vyčítali. Rozdelenie spoločného štátu malo určite veľa negatívnych dopadov pre oba národy, ale domnievaš sa, že by sme trecie plochy boli bezbolestne prekonali aj keby k rozdeleniu nedošlo?

Nevím, co si mám představit pod „kulturními rozdíly“? Jazyk? Ano, ty máme odlišné, ale do doby tzv. rozpadu Československa jsme našim jazykům navzájem rozuměli. A dnes? České děti a mládež mají problém porozumět slovenštině (a obráceně), hlavně že bastardizovanou angličtinu amerických černošských ghett ovládají lépe, než samotní černoši. Jak říkal Malcolm X ve svých pamětech, „bílí negři“.

Čo vás po tých rokoch ešte stále núti boj s veternými mlyňmi nevzdávať?

Během jedenácti let naší činnosti nás nikdo nenutil bojovat s větrnými mlýny. Jen prostě považujeme za samozřejmost nesklonit hlavu a nerezignovat na naše plánované zničení, které je zdánlivě neodvratitelné.

Jednou jsme se na tuto cestu dali a už z ní nesejdeme. Říkejte tomu třeba fanatismus. Kterého je potřeba jako soli...

Väčšinu obsahu DP v posledných rokoch tvoria preklady. Je to spôsobené nedostatkom, alebo kvalitou domácich autorov?

DÉLSKÝ POTÁPEČ

Ano, je to spôsobené nedostatkom kvalitných autorů. Vlastně ne, ve skutečnosti je to způsobené leností a konformitou kvalitných autorů.

Chod portálu iste vyžaduje nemálo času a energie a samozrejme financií. Neuvažovali ste nad alternatívnou formou financovania formou spoplatneného obsahu? Nie je aj toto cesta, akou sa dá obsah portálu skvalitniť?

Časem a energií (což bychom vítali víc než finance) nás nikdo nepodpoří. O různých variantách financování provozu DP jsem samozřejmě uvažoval, ale před nedávnem jsem se opět přesvědčil, že lidé, co navštěvují naše stránky prostě nejsou ochotni přispět ničím (čest výjimkám).

Závěrečná část rozhovoru vyšla v třetím čísle časopisu *Reconquista*.